

Biergermo - solidaresch - zukunftsorientéiert

NIDDERAANWEN

ZESUMME

VIRUBRÉNGEN

CSV-Walprogramm / CSV-Wahlprogramm /
Programme électoral du CSV / CSV Election Programme

2023-2029

NIDDERAANWEN ZESUMME VIRUBRÉNGEN

LÉIF MATBIERGERINNEN, LÉIF MATBIERGER,

**FRÉD
TERNES**

Spätzekandidat

Eis Gemeng mat senge **6700 Awunner** an insgesamt **90 Nationalitéite** kann haut op 86 Mataarbechter zeréckgräifen déi e lafende Budget (ouni Investitiounen) vu **35 Milliounen Euro** pro Joer geréieren.

Dës Zuele weise wéi grouss eis Gemeng méttlerweil ginn ass, an datt d'Erausforderungen deene mir eis stelle müssen ëmmer méi komplex ginn.

Nieft enger staarker Administratioun, brauche mir kompetent Politiker mat ënnerschiddlechen Erfarungen a Kompetenzen.

Eist **#Team2023** vu **6 Fraen a 7 Männer** ass **100% motivéiert an engagéiert** fir dës Herausforderungen unzegoen an huet dofir e komplette Walprogramm ausgeschafft deen insgesamt op **12 Prioritéiten** an **3 grouss Ziler** opgebaut ass :

- 1. BIERGERORIENTÉIERT OFFER AUSBAUEN**
- 2. SOLIDARESCHT ZESUMMELIEWE FËRDEREN**
- 3. WEICHE FIR D'ZUKUNFT STELLEN**

Mir freeën eis fir dëse Programm mat Iech ze diskutieren an hoffentlech zesumme mat Iech ëmsetzen ze kënnen!

FRÉD TERNES
SCHÄFFEN, SPÄTZEKANDIDAT

LIEBE MITBÜRGERINNEN, LIEBE MITBÜRGER,

unsere Gemeinde mit ihren **6700 Einwohnern** und insgesamt **90 Nationalitäten** kann heute auf 86 Mitarbeiter zurückgreifen, um ein laufendes Budget (ohne Investitionen) von **35 Millionen Euro** pro Jahr zu verwalten.

Diese Zahlen zeigen, wie groß unsere Gemeinde mittlerweile ist und dass die Herausforderungen, denen wir uns stellen müssen, immer komplexer werden. Neben einer starken Verwaltung benötigen wir engagierte Politiker mit vielfältigen Erfahrungen und Fähigkeiten.

Unser **#Team2023** bestehend aus **6 Frauen und 7 Männern** ist zu **100% motiviert und engagiert**, um diese Herausforderungen anzugehen. Zusammen haben wir deshalb ein umfassendes Wahlprogramm ausgearbeitet, das sich auf **12 Prioritäten** und **3 große Ziele** stützt:

- 1. STÄRKUNG EINES BÜRGERORIENTIERTEN ANGEBOTS**
- 2. FÖRDERUNG DES SOLIDARISCHEN ZUSAMMENLEBENS**
- 3. WEICHEN FÜR DIE ZUKUNFT STELLEN**

Wir freuen uns darauf, dieses Wahlprogramm mit Ihnen zu diskutieren und hoffentlich auch **gemeinsam mit Ihnen** umzusetzen!

FRÉD TERNES
SCHÖFFE, SPITZENKANDIDAT

CHÈRES CONCITOYENNES, CHERS CONCITOYENS,

À l'heure actuelle notre commune, avec ses **6700 habitants** et **90 nationalités**, peut compter sur 86 collaborateurs qui gèrent un budget courant (hors investissements) de **35 millions d'euros** par an.

Ces chiffres montrent à quel point notre commune a grandi et que les défis à relever sont de plus en plus complexes. Outre une administration forte, nous avons besoin de politiciens engagés, dotés d'expériences et d'aptitudes variées.

Notre **#Team2023**, composé de **6 femmes et 7 hommes**, est **motivé et engagé à 100%** pour relever ces défis. Ainsi, nous avons élaboré un programme électoral complet avec un total de **12 priorités** et **3 grands objectifs** :

- 1. RENFORCER L'OFFRE POUR LES CITOYENS**
- 2. PROMOUVOIR LA COHABITATION HARMONIEUSE**
- 3. POSER DES JALONS POUR L'AVENIR**

Nous nous réjouissons de discuter avec vous ce programme électoral et nous espérons pouvoir le mettre en œuvre avec vous !

FRÉD TERNES
ECHEVIN, TÊTE DE LISTE

DEAR FELLOW CITIZENS,

Our commune with its **6700 inhabitants** and a total of 90 nationalities can today rely on 86 employees to manage a running budget (excluding investments) of **35 million euros** per year.

These figures show that our commune has grown and that the challenges we have to face are becoming more and more complex. In addition to a strong administration, we need committed politicians with diverse experience and skills.

Our **#Team2023** of **6 women and 7 men** is **100% motivated and committed** to tackle these challenges and has prepared a complete election programme with a total of **12 priorities** and **3 major goals**:

- 1. STRENGTHENING CITIZEN-CENTRED SERVICES**
- 2. PROMOTING LIVING TOGETHER IN SOLIDARITY**
- 3. SETTING THE COURSE FOR THE FUTURE**

We are looking forward to discussing this election programme with you and hopefully implementing it **together with you!**

FRÉD TERNES
ALDERMAN, TOP CANDIDATE

MOVING NIEDERANVEN FORWARD TOGETHER

Close to the people - solidarity - future-oriented

The following election programme outlines our plans for the **future development of our commune and sets the course until 2050**. It therefore has an impact beyond the next legislative period and shows us the path Niederanven should take in the coming years. Not all of our ideas can be realised in one legislative period, but we want to create a transparent, strong, and long-term political vision for the future that we can implement with a dynamic and competent team. With the **#Team2023**, the CSV Niederanven has positioned itself well in advance and thus prepared itself for the challenges ahead. In workshops, during a tour of the commune and together with our members and citizens, we discussed and elaborated our ideas. This has resulted in a programme that provides a stable framework for the years to come but leaving room for expansion regarding possible new political challenges.

We identify **3 major goals for the next 6 years with a total of 12 priorities**:

STRENGTHENING CITIZEN-CENTRED SERVICES

- Optimal access to **health services** for all residents:
medical centre, prevention, physical exercise, emergency services
- **Local supply** for our fellow citizens:
shopping centre, restaurants, shops and businesses
- Enhancing **communication and interaction** between the communal administration, citizens, associations, and businesses throughout the legislative period
- Ensuring the **safety** of all residents

PROMOTING LIVING TOGETHER IN SOLIDARITY

- Creation of **living space** for younger and older citizens
- Massive strengthening of **associations and voluntary work**
- Active support for all forms of peaceful **coexistence** in the sense of a community in which solidarity is lived out in everyday life
- Designing new **meeting places** to make village life more dynamic and attractive

SETTING THE COURSE FOR THE FUTURE

- Developing a **comprehensive mobility concept** for our community including a direct connection to the tram and traffic calming measures in our villages
- Developing **modern infrastructures** to meet the demands of the future
- Consistent approach to the **energy turnaround** in our commune in conjunction with a solidarity-based cooperation policy
- Preservation of the **natural habitat** in our commune

YOU CAN FIND THE COMPLETE ELECTION PROGRAMME IN ENGLISH ONLINE
AT [NIEDERANVEN.CSV.LU](https://www.niederanven.csv.lu).

FAIRE AVANCER NIEDERANVEN ENSEMBLE

Proche des citoyens - solidaire - orienté vers l'avenir

Le programme électoral du CSV a pour but d'esquisser les axes fondamentaux du **développement futur de notre commune et de poser les jalons jusqu'en 2050**. Il voudrait tracer la voie à suivre dans les années à venir et agir au-delà de la prochaine législature. Toutes nos idées ne sauront en effet être réalisées en une seule législature, mais il nous tient à cœur de concevoir une vision politique future transparente et à long terme.

Notre **#Team2023** du CSV Niederanven s'est constitué de bonne heure afin de faire face aux défis à venir. Nous avons discuté et élaboré nos idées lors de nombreux ateliers de réflexion et d'analyse, en étroite collaboration avec nos membres et en considérant la situation actuelle de notre commune. C'est ainsi qu'est né un programme qui constitue un cadre solide pour les prochaines années, tout en restant ouvert à de nouveaux défis politiques.

Nous identifions **3 grands objectifs** pour les **6 prochaines années**, avec un total de **12 priorités** :

RENFORCER L'OFFRE POUR LES CITOYENS

- Donner à tous les habitants un accès optimal aux **services de santé** : centre médical, prévention, services de secours, activités physiques
- Développer les **services de proximité** pour nos concitoyens : centre commercial, restaurants, magasins et entreprise
- Améliorer la **communication** et l'**interaction** entre l'administration communale, les citoyens, les associations et les entreprises tout au long de la législature
- Assurer la **sécurité** de tous les habitants

PROMOUVOIR LA COHABITATION HARMONIEUSE

- Créer des **logements** pour les jeunes et les seniors
- Renforcer massivement les **associations et le bénévolat**
- Soutenir activement toutes les formes de **cohabitation** pacifique dans le sens d'une communauté où la solidarité est vécue au quotidien
- Ouvrir de nouveaux **lieux de rencontre** pour dynamiser l'esprit du village

POSER DES JALONS POUR L'AVENIR

- Élaborer un **concept de mobilité** global pour notre commune, y compris une connexion directe au tramway et des mesures de modération du trafic dans nos villages
- Développer des **infrastructures modernes** pour répondre aux exigences de demain
- Aborder de manière conséquente le **tournant énergétique** dans notre commune en lien avec une politique de coopération solidaire
- Préserver l'**espace vital** naturel dans notre commune

VOUS TROUVEREZ LE PROGRAMME ÉLECTORAL FRANÇAIS COMPLET EN LIGNE
SUR [NIEDERANVEN.CSV.LU](https://niederanven.csv.lu).

NIEDERANVEN GEMEINSAM VORANBRINGEN

Bürger nah - solidarisch – zukunftsorientiert

Das folgende Wahlprogramm umreißt die **zukünftige Entwicklung unserer Gemeinde und stellt die Weichen bis 2050**. Es wirkt demnach über die nächste Legislaturperiode hinaus und weist uns den Weg, den Niederanven in den nächsten Jahren einschlagen soll. Nicht alle Ideen lassen sich in einer Legislaturperiode verwirklichen, doch wir wollen eine transparente, starke und langfristige politische Zukunftsvision entwerfen, die wir mit einem dynamischen und kompetenten Team umsetzen können. Mit dem **#Team2023** hat sich die CSV Niederanven schon lange im Vorfeld aufgestellt und sich so optimal auf die bevorstehenden Herausforderungen vorbereitet. In Workshops, beim Rundgang durch die Gemeinde und gemeinsam mit unseren Mitgliedern und Mitbürgerinnen und Mitbürgern haben wir unsere Ideen diskutiert und ausgearbeitet. So ist ein Programm entstanden, das für die nächsten Jahre einen stabilen Rahmen bildet und Raum für Erweiterungen hinsichtlich neuer politischer Herausforderungen lässt.

Wir erkennen für die nächsten **6 Jahre 3 große Ziele** mit insgesamt **12 Prioritäten**:

STÄRKUNG EINES BÜRGERORIENTIERTEN ANGEBOTS

- Optimaler Zugang zu **Gesundheitsleistungen** für alle Einwohnerinnen und Einwohner: Ärztezentrum, Vorbeugung, Bewegung, Rettungsdienste
- **Nahversorgung** im Dienste unserer Mitbürgerinnen und Mitbürger: Einkaufszentrum, Restaurants, lokale Geschäfte und Unternehmen
- Ausbau der **Kommunikation und Interaktion** zwischen Gemeindeverwaltung, Bürgern, Vereinen und Betrieben während der gesamten Legislaturperiode
- Gewährleistung der **Sicherheit** aller Einwohnerinnen und Einwohner

FÖRDERUNG DES SOLIDARISCHEN ZUSAMMENLEBENS

- Schaffung von **Wohnraum** für jüngere und ältere Mitbürgerinnen und Mitbürger
- Massive Stärkung von **Vereinen und Ehrenämtern**
- Aktive Unterstützung aller Formen des friedlichen **Zusammenlebens** im Sinne einer Gemeinschaft, in der Solidarität im Alltag gelebt wird
- Gestalten **neuer Begegnungsorte** zur Dynamisierung des Dorflebens

WEICHEN FÜR DIE ZUKUNFT STELLEN

- Ausarbeitung eines **umfassenden Mobilitätskonzepts** für unsere Gemeinde inklusive direktem Anschluss an die Straßenbahn und Verkehrsberuhigungsmaßnahmen in unseren Dörfern
- Entwicklung **moderner Infrastrukturen** für die Anforderungen von morgen
- Konsequentes Angehen der **Energiewende** in unserer Gemeinde in Verbindung mit einer solidarischen Kooperationspolitik
- Erhalt des **natürlichen Lebensraums** in unserer Gemeinde

DAS KOMPLETTE WAHLPROGRAMM AUF DEUTSCH FINDEN SIE ONLINE
AUF NIEDERANVEN.CSV.LU.

NIDDERAANWEN ZESUMME VIRUBRÉNGEN

Biergermo - solidaresch - zukunftsorientéiert

Dëse Walprogramm skizzéiert d'Entwécklung vun eiser Gemeng fir d'Zukunft. Et ass de Programm, mat deem d'Weiche gestallt gi bis 2050. E geet also iwwert déi nächst Legislaturperiod eraus a weist de Wee, deem eis Gemeng aschloe soll. D'Iddie si sécher net alleguer an enger Legislaturperiod ze realiséieren, mee mir wëlle ganz transparent eise Bléck an d'Zukunft duerleeën. Mir brauchen als Gemeng eng staark, laangfristeg politesch Visioun mat enger dynamescher a kompetenter Ekipp, déi zukunftsrelevant Iddien ëmsetze kann. Mam #Team2023 huet d'CSV Nidderaanwen sech laang am Virus opgestallt, wat eis erméiglecht huet eis optimal op déi ustoend Erausforderunge virzebereeden. Eis Iddien hu mir a Workshops, bei eisem Tour duerch d'Gemeng a mat eise Memberen a Matbierger zesummen diskutéiert an ausgeschafft. Dëst Dokument soll e liewegt Dokument sinn, dat de Kader fir di nächst Joren ass a gläichzäitig Plaz léisst fir Reaktiounen op nei politesch Erausforderungen.

Fir eis erginn sech **3 grouss Ziler** fir déi nächst 6 Joer mat insgesamt **12 Prioritéiten**:

BIERGERORIENTÉIERT OFFER AUSBAUEN

- Eng optimal Ubannung un d'**Gesondheitsdéngschtleeschunge** fir all Matbierger: Centre médical, Präventioun, Bewegung, Noutfallservicer
- **Commerces de proximité** am Déngscht vun eise Matbierger: Centre commercial, Restauranten, lokal Butteker a Betriber
- **Kommunikatioun an Interaktioun** mat alle Matbierger, Veräiner a Betriber aus eiser Gemeng während der ganzer Legislaturperiod
- D'**Sécherheet** virun der Hausdier vun alle Matbierger garantéieren

SOLIDARESCHT ZESUMMELIEWE FËRDEREN

- Jonken an eelere Leit erméiglechen an eiser Gemeng **wunnen** ze bleiwen
- **Veräiner a Benevolat** massiv stäerken
- All Form vu friddlechem **Zesummeliewen** aktiv ënnerstëtze fir eng Gemeng an där d'Solidaritéit am Alldag gelieft gëtt
- Nei **Begéinungsplaze** schafe fir d'Duerfliewen ze dynamiséieren

WEICHE FIR D'ZUKUNFT STELLEN

- E **komplette Mobilitéitsplang** fir eis Gemeng mat direkter Ubannung un den Tram a Verkéiersberouegungsmoosnamen an eisen Dierfer
- **Modern Infrastrukture** fir de Besoine vu muer gerecht ze ginn
- D'**Energiewend** an eiser Gemeng konsequent ugoe mat engem solidareschen Engagement an der Kooperatiounspolitik
- **Natierleche Liewensraum** an eiser Gemeng erhalen

1. BIERGERORIENTÉIERT OFFER AUSBAUEN

A. Eng optimal Ubannung un

d'Gesondheitsdéngschtleeschunge fir all

Matbierger: Centre médical, Präventioun, Bewegung, Noutfallservicer

Absolut Prioritéit huet fir eis de Bau vun engem **Centre médical** (Gemeinschaftspraxis vu méi Generalisten an e puer Spezialisten) um Site vum fréiere Policekommissariat nieft der Gemeng, wou Bierger vun all Alter séier gehollef kréien. Mir wäerten och Gespréicher féieren fir d'Apdikt op dësem Site ennerzebréngen an et esou z'erméiglechen d'Servicer ronderëm d'Gesondheet op enger Plaz an ënnert moderne Konditiounen ofzedecken.

Nieft der medezinescher Versuerung, wäerte mir verstärkt op **Präventioun** setzen, mat Campagnen zum Thema Gesondheet, duerch Informatiounswochen (z.B. zu mentaler Gesondheet, Suchtpreventioun, alternativer Medezin, Bewegung...) awer och duerch **konkret Aktiounen déi d'Hygiène an d'Gesondheet** an eiser Gemeng méi visibel maachen. Sief et duerch Éischt-Hëllef Coursen (kllassesch a fir déi mental Gesondheet) souwéi den Émgang mat Defibrillatoren an Zesummenaarbecht mam CGDIS, an och duerch ganz konkret Aktiounen (z.B. gratis Hygiènesproduiten op den ëffentlechen Toiletten, Wéckeldëscher fir Puppelcher op Fraen- a Männertoiletten, Gesond Produiten an den Automaten, ...).

Mir wäerte mat eisem Coordinateur sportif an Zesummenaarbecht mat de Veräiner ee komplette Bewegungsprogramm "**Niedz2move**" ausschaffe mat Aktivitéite fir all Alter. Fir d'Kanner z.B. Sportswochen

oder Olympiaden ënnert der Form vu Mini-Niederanven encadréiert duerch Studenten. Fir Erwuessener z.B. Virbereedung op Laf- a Vëloscourssen (Marathon, Schleck Gran Fondo, ...), an och fir d'Senioren sou wéi fir déi ganz Kleng soll d'Sportoffer erweidert ginn. Mir wäerten dofir suergen datt e Fitnesszenter an eiser Gemeng sech kann etabléieren a mir wäerten e klengen Turnsall schafen andeem Coursë wéi Yoga, Aerobic etc. kënnen ugebuede ginn.

Am Noutfall muss kompetent Hëllef esou séier wéi méiglech op der Plaz sinn. Dofir wäerte mir de Volet "**First Responder**" vun eise Pompjeeë beschtméiglech ennerstëtzen an de Bau vun enger **interkommunaler Pompjeeskasär** zesumme mat der Gemeng Schëtter realiséieren.

B. Commerces de proximité am Déngscht vun eise

Matbierger: Centre commercial, Restaurants, lokal Butteker a Betriber

Och wann de **Centre commercial "Les Arcades"** eenzeg a Privathand vun e puer Proprietären ass, wëlle mir aktiv dozou bäidroen, datt dës Site moderniséiert gëtt.

Mir wäerten d'Viraussetzung am PAG schafen, fir esou Drock ze maachen datt op dësem Site méi Plaz fir Commerces de proximité entsteet an och zousätzlech Wunnengen (Appartementer fir jonk an eeler Leit) andeems déi aktuell Parkingsflächen ennerierdesch wäerten organiséiert ginn. Mir wäerten alles maache fir datt dëse Parkraum och weider gratis fir öffentlech Manifestatioune genotzt ka ginn an esou de Parkraum eng optimal Auslaaschtung wäert hunn. Dëst erméiglecht eis net nëmme Wunnraum matzen am Zentrum vun der Gemeng ze schafen mee anengems nei Commerces de proximité unzezéien déi haut feelen (z.B. Fitness, Sportsbuttek, Kleeder- oder Schongbuttek, Blummebuttek, Biobuttek, Snack/Take away, Pop-up oder Concept store, ...). Och Servicer wéi d'Post oder Banke sollen esou an eiser Gemeng kënnen bleiwen.

Et ass eis wichtig, datt déi besteeënd Butteker wärend der ganzer Phas vum Ëmbau kënnen weider funktionéieren (z.B. mat modulare Strukturen).

Mir wäerten als Gemeng offréieren dëse Projet aktiv ze begleeden, well et sech ëm den Zentrum vun eiser Gemeng handelt, an et wichtig ass dësen esou z'entwéckelen, datt en alle Bierger ze gutt kënnt.

Zu Lëtzebuerg entsteet Integratioun an Zesummeliewen oft och bei Iessen an Drénken. Mir wäerten dofir suergen, datt eisen **Horescasektor** weider diversifizéiert gëtt, andeems mir Offere schafen déi haut an eiser Gemeng net vollstänneg ofgedeckt ginn:

- No dem Ofkaf vum Staat vum **Restaurant Waldhaff** wäerte mir dëse moderniséieren an zu engem gesellschaftlechen Treffpunkt fir Frënn vun der Natur an der Lëtzebuergescher Kiche maachen.
- Beim intergenerationelle Wunnprojet an der rue Laach wäerte mir e **Café littéraire** opmaachen deen de ganzen Dag iwwee zougänglech ass fir all Generatioune.
- De fréiere Bauerenhaff nieft der Spillplaz zu **Iernster** wäerte mir moderniséieren an ausbauen an un en

Atelier protégé (Ligue HMC) verloune fir do Uebst- a Geméisubau ze bedriewen. Dës lokal Produktioun wäert an enger Epicerie um Site verkaf ginn an et soll eng Méiglechkeet ginn op der Plaz eppes Klenges z'iessen an ze drénken.

- Am Summer wäerte mir e **Kiosk beim Skate Park** bedriewen (z.B. mat Gedrénks, Glacen, ...). Hei gesi mir e Projet (z.B. am Kader vun enger Mini-Entreprise oder engem Innovation camp) bei deem Jugendlecher selwer matagebonne ginn an och hire Besoine Rechnung gedroe gëtt.
- Mir wäerten an eiser Gemeng Plazen definéieren op deene sech **Foodtrucken** opstelle kënnen, fir esou d'Duerfliewen ze revitaliséieren an d'Offer u Restauratioun weider ze diversifizéieren.

Well mir als Gemeng gedeckelt si wat d'Einname vun der Gewënnsteuer op de Betriber ugeet, wëlle mir éischer **kleng a mëttelstänneg Betriber a Commercen** unzéien, déi eng Offer ofdecken déi eis Matbierger brauche fir esou d'Liewensqualitéit an eiser Gemeng weider ze verbessern.

Duerch innovativ Konzepter (wéi z.B. a Kombinatioun mat engem Atelier protégé) wëlle mir kleng Epicerien an eis Gemeng kréie fir esou z'erméigleche verschidden Akeef och ouni Auto ze tätigen.

Mir wäerten als Gemeng der Plattform **Letzshop** bäitrieden fir esou dem lokale Commerce ze hëllef an och verstärkt digital aktiv kënnen ze sinn.

C. *Kommunikatioun an Interaktioun mat alle Matbierger aus eiser Gemeng während der ganzer Legislaturperiod*

Duerch d'Astelle vun engem Responsabel fir **Kommunikatioun** wäerte mir dës konsequent ausbauen, fir datt d'Informatiounen op verschiddene Weeër bei de Matbierger ukommen. Als alleréisch wäerte mir e grouss ugeluechte Sondage organiséiere fir déi genee Besoine vun eise Matbierger erauszefannen. Mir wäerte verstärkt mat klengen Videoe schaffen fir op eng modern Aart a Weis d'Informatiounen ze diffuséieren.

Mir wäerten eise **Gemengen-Internetsite** nei gestalten fir dës méi attraktiv a benotzerfrëndlech ze maachen an et z'erméiglechen d'Informatiounen méi séier ze fannen.

Mir wäerten de Choix aféiere fir d'Kommunikatiounen vun der Gemeng a gedréckter Form oder digital ze kréien. Fir déi Leit, déi op de Pabeier verzichten a fir jiddereen deen

interesséiert ass, wäerte mir eng regelméisseg Newsletter per Email aféieren.

Mir wäerten eis **Gemengen-App** méisproocheg ausbauen an och weider Biergerparticipatioun iwwert d'App erméiglechen fir esou z.B. gutt Iddie vun eise Matbierger einfach kënnen opzehuelen. Des weidere wëlle mir z.B. e Modüll fir de Covoiturage schaffen fir d'Awunner aus eiser Gemeng. De Feedback deen d'Awunner op hir Bäitrag kréien wäerte mir verbesseren an ausbauen. Och den digitale Raider soll iwwert d'App ugebuede ginn.

Mir wäerten d'**Participatioun** vun all eise Matbierger férdere, andeems bei all gréissere Projet am Virfeld Biergerworkshops organiséiert ginn. Et soll och méiglech si fir projetsgebundene méi flexibel Aarbechtsgruppen anzusetzen bei deenen den Alter an d'Sprooch keen Hindernis dierfe sinn.

Déi **berodend Kommissiounen** wäerte mir opwäerten, andeems jeeweils 2 Beamte fir eng Kommissioun zoustänneg sinn déi di ugeduechten Aktiounen hëllef kënnen ëmzesetzen.

Mir wäerten d'Kanner an déi Jugendlech weiderhin an d'Gemengeliewen abannen (Aarbechtsgrupp **Niedz4kidz**) an duerch en änleche Grupp (**Niedz4seniors**) och eng Plattform opsetzen fir all Servicer ronderëm

d'Senioren ze koordinéieren. Duerch d'Schafe vun engem Generatiounsbeoptraagte fir d'Gemeng, wäerte mir dës Servicer ëmmer weider ausbauen. Fir d'Kanner an déi Jugendlech wäerte mir am Kader vu Niedz4kidz e Kannerbüro aféieren deen de Kanner a Jugendlechen mat Rot an Dot zur Säit steet. Och an der Maison Relais sollen d'Kanner iwwert eng kloer Prozedur Feedback kënnen ginn an nach méi matbestëmmen. Déi bestoend Kommunikatiounsplattform tëscht den Acteuren ronderëm d'Maison Relais wäerte mir zu enger méi regelméisseger Commission paritaire ausbauen bei där all Trimester en Austausch soll stattfannen tëscht Schoul, Maison Relais, Elteren a Gemeng.

D'Méiglechkeet vun esou Aarbechtsgruppe wäerte mir och an anere Beräicher ëmsetzen.

Mir wäerte regelméisseg **Biergerconsultatioune** mam Buergermeeschter erméiglechen. Dëst souwuel physesch am Gemengenhaus während Permanencen, wéi och online, fir esou all Matbierger en direkte Kontakt zur Spëtzt vun der Gemeng z'erméiglechen.

De **Gemengebudget** wäerte mir transparent op eisem Internetsite verëffentlechen an och d'Participatioun vun de Bierger beim opstelle vu verschiddene Positiounen vum Budget erméiglechen.

An enker **Zesummenaarbecht mat de lokale Betriber** wäerte mir eis Matbierger verstärkt mat hinnen a Kontakt setzen (z.B. Beruffsinformatiounsowender fir Jonker, eng Visibilitéit fir déi lokal Betriber op der Internetsäit vun der Gemeng, eng lokal Jobbourse, Foire fir lokal Betriber...).

Mir wäerten eng **Digitalisierungsstrategie** fir eis Gemeng ausschaffen. Dëst bedeit, datt mir all Service och zousätzlech digital wäerten ubidden. Dee gewinnte Service bleift natierlech bestoen, mee e gëtt ausgebaut an

zousätzlech wäert all Bierger ganz einfach d'Méiglechkeet kréien seng Demarchen online ze maachen (z.B. wäert een, pro Mount gekuckt, säin aktuelle Waasserverbrauch oder d'Gewiicht vu senger Poubelle kënnen noverfollegen). Dës Digitalisierungsstrategie wäert et och erméiglechen de Pabeier konsequent ze reduzéieren.

Fir Leit, déi digital nach net esou fit sinn, wäerte mir verstärkt Coursë proposéieren an eng Ënnerstëtzung ubidden fir op konkret technesch Froen z'antworten a bei der Bedéngung vun digitalen Apparater ze hëllefen (z.B. a Form vu Permanencen).

D. D'Sécherheet virun der Hausdier vun alle Matbierger garantéieren

Mir wäerten an Zesummenaarbecht mat der Police Sensibilisierungscampagnen duerchféiere fir esou d'Unzuel un Abréich an eiser Gemeng ze reduzéieren.

Duerch den Neibau vum regionale Policekommissariat op der Tréierer Strooss wäerte mir och eng verstärkte Präsenz vun der Police op eisem Territoire sécherstellen. Mir wäerten fir dëst Kommissariat déi néideg Personalressourcë fuerderen fir der Police et z'erlaben vill méi present um Terrain ze sinn.

Mir wäerten d'Méiglechkeet promouvéiere fir op gesécherterem Wee der Police kënnen matzedelen, wann ee länger Zäit net doheem ass, fir esou eng verstärkt Policepräsenz an dese Stroossen z'assurieren.

D'Kompetenze vun eise **Pecherten** wäerte weider ausgebaut ginn an duerch d'Astelle vun engem weideren Agent wäert dese Service och eng verstärkte Präsenz owes an de Weekend kënnen ubidden. Doduerch soll och d'Präsenz um Terrain verstärkt ginn an den direkte Kontakt mam Bierger erhéicht ginn.

Op zentrale Plaze wéi z.B. dem Skate Park wäerte mir, fir d'Sécherheet z'errhéijen an de Vandalismus ze reduzéieren, eng **Kameraiwwerwaachung** aféieren a wann néideg, d'Presenz vu Sécherheetsdénkschter oudenken. Mir wëllen och zesumme mat der Police diskutéieren op ee Kameraen op den Haaptverkéiersachse kann installéieren fir am Fall vun Abréich verdächtég Deplacementer kënnen nozeverfollegen.

Mir wäerten eis bei der Police dofir staark maachen, datt regelméisseg Radarkontrollen an eiser Gemeng organiséiert gi fir esou de Verkéier an eiser Gemeng méi sécher ze maachen.

An eiser Gemeng wunnen och vill Hausdéieren. Fir hir Sécherheet ze verbesseren, wäerte mir an Zesummenaarbecht mam lokalen Déiereschutzveräin eng Zentral Ulafstell schafe fir d'Déiere vermësst ze mellen oder fir sech ze melle falls een en Déier fonnt huet.

2. SOLIDARESCHT ZESUMMELIEWE FËRDEREN

A. Jonken an eelere Leit erméiglechen an eiser Gemeng wunnen ze bleiwen

Fir jonk Leit ass et haut quasi onméiglech an eiser Gemeng wunnen ze bleiwen. Eng aner Zilgrupp fir déi et schwierég ass sech nei z'orientéieren, sinn d'Senioren, deenen hiert Haus ze grouss gëtt.

Mir wäerten e **Service Logement abordable** opbaue fir esou eise Matbierger (Jonker, Senioren a sozial schwach Famillen) op der Sich no enger adequater Wunneng ze hëllefen. D'Offer un abordabele Wunnengen wäert ganz transparent permanent um Internetsite vun der Gemeng visibel sinn.

- **Fir Jonker** wäerte mir bezuelbare Wunnraum schafen an dobäi och op nei Wunnformen zeréckgräifen (z.B. Tiny Houses/kleng Wunnengen, modular Wunnengen oder Projete fir Jugendwunnengen, respektiv Gemeinschaftswunnengen) an dëst no ekologesche Bauprinzipien.

Zesumme mat dem Ministère an den öffentleche Bauträger, wäerte mir innovativ Projeten ausschaffen a verstärkt all Zorte vu kooperativer Wunnform ënnerstëtze fir esou Wunnraum unzebidden, deen net un e renge Kapitalopbau gekoppelt si muss. Mir wëllen zousätzlech préiwen, wéi mir als Gemeng jonke Leit déi hei an der Gemeng grouss gi sinn, et erméigleche kënnen weiderhin hei ze wunnen (z.B. Location-vente wou Jonker zu engem gënschtege Loyer lounen an en Deel direkt op d'Säit geluecht gëtt fir esou Eegekapital opzebauen a spéiderhin e Prêt fir de Kaf vun der selwechter Wunneng ophuelen ze kënnen). Mir wäerten als Gemeng weider selwer aktiv am Wunnengsbau sinn an och Initiative lancéiere fir d'Spuerkultur erëm ze stäerken.

Ganz konkret wäerte mir déi nächst Legislaturperiod minimum 38 Wunnenge fir Jonker schafen (8 Appartementer an 8 Haiser am Baugebitt Pelgert esou wéi 22 Wunnengen an der rue Laach).

Mëttelfristeg, wäert eis Gemeng am Kader vun zwee gréissere PAP'en ronn 250 abordabel Wunnenge kënnen bauen a verschiddene Phasen. Esou ass d'Offer un abordablem Wunnraum bis 2050 ofgedeckt a pro Legislaturperiod kënnen da ronn 75 Wunnenge fir Jonker an eiser Gemeng ugebuede ginn.

- **Fir Senioren** ass en éischte Projet amgaange mat 16 Seniorewunnengen an der rue Laach. Dëst gëtt en intergenerationelle Quartier mat Wunnenge fir jonk Famillen a Senioren niert engem moderniséierten ale Bauerenhaff, an deem e Café littéraire opgemaach gëtt wou de ganzen Dag iwwer Iessen a Gedrénks ugebuede gëtt. Dëse Café littéraire soll fir all Alter

attraktiv sinn. D’Kulturhaus wäert och Workshops fir all Alter an dëse Raimlechkeete kënnen ubidden an et soll d’Méiglechkeet bestoe fir zesummen ze kommen, ze musizéieren an/oder Konscht ze maachen. Des Weidere wäerten hei Raimlechkeete fir de Club 50 Plus an de Club Senior entstoe fir esou d’Servicer ronderëm d’Senioren ze regruppéieren. Ënnert dem Daach wäerten och Büroer fir Start-ups mat Coworking spaces ugebuede ginn.

Dës Seniorewunnenge ginn allerdéngs bei wäitem net duer. Dofir wäerte mir nieft dem CIPA **zousätzlech Seniorewunnenge** schafe matzen am Zentrum a ganz no beim lokale Commerce. Esou soll och e spéideren Iwwergang an de CIPA erlichtert ginn. Och am Senioreberäich wäerte mir kooperativ Wunnformen ënnerstëtzen.

Hannert dem neie Policekommissariat wäerte mir och mëttelfristeg e multigenerationelle Wunnprojet realiséieren.

An eiser Gemeng feele méi kleng Wunnengen, souwuel fir Jonker wéi fir Senioren. Ouni dës Appartementer kënnen mir déi uewe genannte Prioritéiten net ëmsetzen. Op zentrale Plaze wéi z.B. beim Centre commercial,

wäerte mir dofir méi dicht baue fir esou kleng Wunnenge kënnen unzbedden. Dofir musse mir eise Bebauungsplang punktuell adaptéieren. Mir wäerten de Bauvolume net erhéije mee just erlaben, datt et méiglech ass méi Unitéiten an deem selwechte Volume unzbedden, fir datt esou och méi kleng Appartementer kënnen gebaut ginn. An de bestoende Wunnquartiere wäert allerdéngs d’Struktur bäibehale gi fir esou de Charakter vun dëse Citéen z’erhalen. D’Méiglechkeet déi säit 2016 besteet fir dës Haiser ënnert Konditiounen zum Beispill zu jumeléierten Haiser ëmzebauen, wäerte mir weider bestoe loossen.

B. Veräiner a Benevolat massiv stäerken

D’Veräiner droen e weesentlechen Deel dozou bäi, datt mir esou eng aktiv Gemeng sinn. Dofir wäerte mir si beschtméiglech bei hiren Aufgaben a bei der steigender Professionaliséierung ënnerstëtzen.

Zesumme mam Coordinateur sportif wäerte mir eng reegelméisseg Plattform vun alle Sportsveräiner an d’Liewe ruffe fir esou d’Situatioun vun de Sportsveräiner permanent z’evaluieren an nei Aktiounen auszeschaffen.

No dem Beispill vum Coordinateur sportif wäerte mir och de Poste vum Coordinateur culturel et social an d’Liewe

ruffe fir de Kultur-, Natur- a soziale Veräiner eng optimal Ënnerstëtzung ze bidden. Dëse Coordinateur wäert och d'Ofstëmmung vum Manifestatiounskalenner a sengen Aufgabeberäicher hu fir esou sécherstellen datt net ze vill Manifestatiounen op deem selwechten Dag stattfannen. En erweiderten digitalen Manifestatiounskalenner mat sämtleche Manifestatiounen aus der Gemeng soll hei och weiderhëllefen.

E groussen Deel vum Opwand vum de Veräiner si sécherlech déi administrativ Demarchen. Mir wäerten als Gemeng eng Hëllefstellung ginn andeems mir z.B. digital Plattformen subsidéieren déi dës Demarchen (z.B. d'Gestioun vum de Memberen, d'Gestioun vum de Finanzen, ...) vereinfachen. Och d'Méiglechkeet fir iwwert e Cloud-System de Veräiner informatesch Infrastrukturen zur Verfügung ze stellen, wëlle mir aféieren.

Grad bei deene Veräiner wou déi administrativ Tâchen oft iwwerhand huelen, wäerte mir als Gemeng e Subsid aféieren deen e Forfait vu Käschtchen iwwerhëlt, falls e Veräin eng administrativ Kraaft astellt fir déi administrativ Demarchen ze bewältegen.

D'Jugendbetreiung an de Veräiner soll weider professionaliséiert ginn esou wéi dëst och vum Staat promovéiert gëtt. Fir de klammende Käschtchen Rechnung ze droen, wäerte mir déi kommunal Subventiounen an dësem Zesammenhang konsequent erhéijen.

D'Integratioun vum alle Matbierger wäert weider ënnerstëtzt ginn, well d'Veräiner e ganz staarke Vecteur si fir eng optimal Integratioun vum alle Matbierger ze garantéieren.

Vill vun eise kulturelle Veräiner hu virun allem mat Nowuessprobleemer ze kämpfen. Mir wäerten als Gemeng zesumme mat dëse Veräiner e Programm "We NIED you" opstelle fir nei Memberen ze gewinnen. A well et virun allem bei de Sportsveräiner u Benevole feelt, wäerte mir am Kader vum Programm "We NIED you" eng

Rekrutierungscampagne lancéieren. Zousätzlech wäerte mir eng Ënnerstëtzung gi fir den digitalen Optrëtt vun dëse Veräiner.

Fir d'Wäertschätzung vum Benevolat a fir d'Zesummenaarbecht tëscht de Veräiner ze promovéieren, wäerte mir all Joer eng **Soirée du Benevolat** organiséieren an e "Mérite du bénévolat" aféieren.

Fir insgesamt de Benevolat an eiser Gemeng auszubauen, wäerte mir zesumme mat der Agence du Benevolat eng **lokal Agence du Benevolat** opbauen, wou Veräiner oder aner Institutiounen (wéi z.B. de CIPA oder d'Syrdall Heem) kënnen Demanden eragi fir benevole Ënnerstëtzung ze kréien, an op der anerer Säit, Leit sech melle kënnen fir sech benevole z'engagéieren (punktuell oder reegelméisseg). An sou engem Fall wäert dann e Contrat de bénévolat gemaach gi wou béid Säite Gewënner sinn. Grad am drëtten Alter kéint de Benevolat e Moyen si fir den Iwwergank vum berufleche Liewen an d'Pensioun ze vereinfachen.

Mir wäerten och d'**Kommunikatioun** ronderëm de Benevolat verstärke fir esou Rekrutierungscampagnen ze starten, datt Matbierger sech lokal engagéieren kënnen.

C. All Form vu friddlechem Zesummeliewen aktiv ënnerstëtze fir eng Gemeng an där d'Solidaritéit am Alldag gelieft gëtt

Mat engem Pakt vum Zesummeliewe wäerte mir sämtlech Aspekter vum Zesummeliewen an eiser Gemeng opgräifen.

Mir wäerten d'Zesummeliewe verstärkt an de Fokus setzen andeems mir méi Momenter schafe wou d'Matbierger kënnen zesummekommen.

Duerch d'Schafen an dem Ausbau vum engem **Eltereforum** wäerte mir jonk Famille stäerken a Coursen (z.B. vun der Initiativ Liewensufank oder der Eltereschool) ubidden oder einfach Momenter organiséiere fir ënner jonken Elteren zesummenzekommen.

Als Gemeng wäerte mir eisen Engagement fir den **Accueil vu Flüchtlingen** ausbauen andeems mir Wunnstrukturen ubidden an d'Integratioun vun dese Mënschen duerch Parrainagé férdere. Zesumme mat der Sozialhëllef wäerte mir d'Sammelstell fir Kleeder an aner Artikele weider ausbaue fir sämtlech Familien déi dëst brauchen.

Fir nei Awunner wäerte mir eng **Broschür** erausbréngen, déi all wichteg Informatiounen regruppéiert an och digital permanent aktuell gehale gëtt.

D'Aktioun **Sunday brunch** wäerte mir ausbaue fir esou alle Matbierger et z'erlabe reegelméisseg zesummenzekommen.

Nieft dem Konzept vum Sproochecafé wäerte mir e **Parrainage linguistique** aféieren an **Ambassadeure fir déi nei Awunner** sichen, fir dës optimal an eist Gemengeliewen anzebannen.

Mir wäerten och reegelméisseg e **Second hand Maart / Vide grenier** organiséiere mat zousätzlech engem Velosoccasionsmaart.

Fir déi international Gemeinschaft an eiser Gemeng verstärkt anzebannen, wäerte mir en autonomen Aarbechtsgrupp fir den **Douzelage** (eis 27 Partnerstied an der europäescher Unioun) grënne, fir esou d'Kontakter mat eise Partnerstied konsequent auszebauen. Och méiglech Partenariater mat net EU-Länner wëlle mir ausbauen. Mir wäerten eng App entwéckele fir den Douzelage méi bekannt ze maachen an de Leit aus eiser Gemeng et z'erméigleche mat Bierger aus anere Partnergemengen a Kontakt ze kommen. Och Insider-Reestipps oder Universitéite fir Jonker kéinten hei z.B. promovéiert ginn. D'Zil ass et den Douzelage nei ze beliewen andeems d'Bierger vun all deene Gemenge vereinfacht a Kontakt kënnen trieden.

Mir wäerten eng richteg **Bildungslandschaft** mat verschiddeenen Acteuren opbaue vun der Crèche bis zu der liewenslaanger Formatioun duerch eng erweidert Notzung vum Centre de formation an duerch d'Schafe vun enger gemeinsam notzbarer Struktur an der Natur (**Outdoorkids Niederanven**).

D. Nei Begéinungsplaze schafe fir d'Duerfliewen ze dynamiséieren

Fir d'Zesummeliewen optimal ze gestalte brauche mir Plazen wou een zesumme ka kommen. En éischte Projet an deem Sënn vun der **Duerfplaz Senneng** ass amgaangen.

Mir wäerten no engem änleche Modell den **Duerfkär zu Iernster** nei entwerfen an duerch eng Ëmgestaltung vun der rue Principale zu **Rammeldang/Hueschtert**, respektiv

vun der **route de Trèves zu Nidderaanwen**, wëlle mir erëm méi Openthaltsqualitéit an dës Dierfer bréngen.

Um **Sennengerbiërg** wäerte mir, andeems d'Awunner mat agebonne ginn, de Stroosssystem an der Cité Gromsceed zeréckbaue fir och hei méi Openthaltsqualitéit z'erméiglechen.

Mir wäerten eng **Festplaz** direkt nieft dem Centre de loisirs **Am Sand** gestalten, wou alleguer d'Manifestatioune vun der Gemeng wäerte stattfannen. Dës Plaz wäert op engem groussen Deel vum Parking beim Centre de loisirs entstoe fir esou anengems d'Sécherheet ronderëm d'Schoul an déi öffentlech Infrastrukturen z'erhéijen. Op der Héicht vun der Schwämm wäerte mir e Parkhaus ubidde mat

direktem Accès zum CIPA, Syrdall Heem, der Piscine, zum Loisi an zu de Seniorewunnengen déi nieft dem CIPA vun eis initiéiert wäerte ginn. Dëse Parking wäert komplett mat enger Photovoltaikanlag ekipéiert gi fir esou och d'Parkplaze fir Elektroautoen auszustatten. Mir wëllen e System ausschaffen fir déi Matbiërgen aus der Gemeng ze subventionéieren, déi hiren Auto an dësem Parkhaus uschlësse fir esou sécherzestellen, datt ee mat direkt lokal produziéierter Energie zum selwechten Tarif den Auto opluede ka wéi doheim.

Och **öffentlech Sportsinfrastrukturen** wéi e weidere Multisportterrain, Streetballterrain, Pumptrack (Buckelpiste fir de Vëlo) etc. wäerten an eisen Dierfer entstoen, fir

esou d'Beweegung z'ënnerstëtzen awer och dat spontaant Zesummekommen tëschent Noperen.

Fir Hondsbesëtzer et z'erméiglechen zesummen ze kommen an et hiren Hénn z'erlabe Kontakt mat aneren Hénn ze kréien, wäerte mir **eng Hondspillplaz** schafen.

Mir wäerten och den öffentleche Raum weider attraktiv gestalten a verstärkt op innovativ Projete vun alternativer Kultur wéi **Urban/Street Art** (Konscht am öffentleche Raum) zeréckgräifen.

Hannert dem CIPA wäerte mir en **intergenerationelle Park** schafen an de Park beim Kulturhaus wäerte mir virun allem am Summer méi staark notzen.

Mir wäerten am Kader vum Programm Wifi4EU de **fräien öffentleche Wifi** ausbauen an Hotspots op zentrale Plazen ariichten. De besteende Wifi-Reseau an de Gemengegebaier wäert verbessert ginn.

3. WEICHE FIR D'ZUKUNFT STELLEN

A. E komplette Mobilitéitsplang fir eis Gemeng mat direkter Ubannung un den Tram a Verkéiersberouegungsmoossnamen an eisen Dierfer

Eis Gemeng, a besonnesch de **Sennengerbiereg** an de Raum ronderëm de Flughafen, sinn amgaangen sech drastesch

ze veränneren. Duerch d'Arrivée vum Tram um Heienhaff an um Flughafen wäert d'Organisatioun vum öffentlechen Transport an eiser Gemeng erëm iwwerschafft musse ginn.

Eis Prioritéit ass et sécherzestellen, dass eis Matbierger Gewënner vun dësen Ännerunge sinn, andeems een aus all Duerf esou séier an direkt wéi méiglech op de **Pôle d'échange Heienhaff** kënnt. Dëst betrëfft virun allem d'Duerf **Senneng**, dat momentan schonn net méi gutt un den öffentlechen Transport ugeschloss ass. Duerch Live-Informationen iwwert aktuell Fuerzäiten, Retard'en etc., wäerte mir besser iwwert den öffentlechen Transport kommunizéieren an esou dëse méi attraktiv maachen.

Mir wäerten aktualiséiert strategesch Kaarte fuerderen déi d'**Lärmbelästegung** souwuel vum emgeännerte Pôle d'échange wéi och vun den emgeännerte Flugrouten objektiv analyséieren.

De regionale **Ruffbus Syrdall** wäerte mir ausbauen an e weidere Bus finanzéieren, fir esou besser der steigender Demande kënne gerecht ze ginn. Zousätzlech zum Telefon wäert et méiglech sinn direkt iwwert eng App d'Disponibilitéiten ze gesinn an ze buchen.

Fir Dealer vun eisen Dierfer déi net laanscht eng direkt Buslinn leie besser un den öffentlechen Transport unzeschléissen, wëlle mir d'Iddi vun autonome Busser teste fir si esou un d'Haaptverkéiersachse kënnen unzeschléissen.

Mir wäerten d'Méiglechkeet vun enger Ringbuslinn innerhalb vun eiser Gemeng emsetzen.

Mir wäerte weiderhin de **VELOH**-System an eiser Gemeng ausbauen, fir et esou aus all Duerf z'erméigleche mam Vëlo kuerz Distanzen ze hannerleeën awer och fir en einfachen Utschloss un aner Buslinnen ze kréien. Des Weidere wäerte mir d'Vebindung vun dësem System mat de Nopeschgemengen ennerstëtze fir esou souwuel zu Rued-Sir wéi zu Mënsbech un den Zuchreseau kënnen ugeschloss ze ginn.

Prioritéit huet fir eis de **Réckbau vun der N1** zu **Nidderaanwen** fir esou eiser Haaptuertschaft erëm e flotten Duerfcharakter ze ginn an dem Foussgänger a Vëlosfuerer méi, a virun allem e méi sécheren, Raum ze bidden. Laanscht en neie Centre commercial wäerte mir e séchere Fouss- a Vëloswee bis an de Sand uleeën.

Änlech wäerte mir d'**rue du Grünwald** zeréckbauen an anengems eng direkt Fouss- a Vëlosverbindung op de Fussballsterrain an op de nationale Vëloswee schafen.

D'rue Laach an d'rue Andethana wäerte mir verkéiersberouegend gestalten a wa méiglech de Vëlo integréieren.

Zu **Rammeldang, Hueschtert an Ueweraanwen** wäerte mir sécher Fouss- a Vëlosverbindung schafen an innovativ Iddien (wéi z.B. déi vun engem Vëloslift) iwwerpräiwen, fir esou d'Topographie an eiser Gemeng z'iwwerbrécken.

Insgesamt wäerte mir de **Vëlo verstärkt als Transportmëttel promouvieren** an esou 10 Kilometer weider Vëlosweeër bauen.

Mir wäerten op strategesche Plazen **mBoxen** installéieren fir sécher kënnen e Vëlo ofzestellen an da mam Bus virun ze fueren.

Mir wäerten eng **Zone 30** fir d'ganzt Duerf **Senneng** emsetzen andeems mir d'rue du Château emgestalten an anengems méi Gréngs integréieren. Vitesse 30 wäert

souwäit wéi méiglech an eiser Gemeng emgesat ginn a mir wäerten aktiv un de Staat eruntriiede fir dëst och op Staatsstroossen emsetzen.

De **Parking résidentiel** wäerte mir iwwerdenken an e flächendeckend Konzept ausschaffe bei deem eis Matbierger Prioritéit beim öffentleche Parkraum an der Gemeng kréien an anengems zentral Parkingen op 3 Stonne limitéiert bleiwen, fir esou virun allem Restauranten a Commercen et z'erméiglechen, datt Clientë sech hei kënnen parken ouni datt dës Parkplazen de ganzen Dag beluecht sinn.

Wann zousätzleche Parkraum entsteet, soll dee gesammelt organiséiert ginn, respektiv ennerierdesch. Mir wäerten och de Carsharing staark promouvieren a weider Elektrobussen op eisem Territoire installéieren.

B. Modern Infrastrukture fir de Besoine vu muer gerecht ze ginn

Eng modern Gemeng brauch modern Infrastrukturen. Prioritéit huet fir eis e **moderne Ressourcenzenter** (amplaz Recyclingszenter) bei deem de Second hand Volet ausgebaut gëtt an am Kader vun engem Repair shop gebrauchte Géigestänn erëm funktionsfäeg gemaach ginn, fir dann zu engem gënschtegen Tarif ugebuede kënnen ze ginn.

Mir wäerten den **Ausbau vun de Schoulinfrastrukturen** realiséieren. Fir déi Kleng wäerte mir een integréiert Gebai bauen, dat vu Schoul a Maison Relais gemeinsam genotzt gëtt.

Crècheplazen wëlle mir dezentral an eiser Gemeng ausbauen. Nieft dem Scoutschalet um **Sennengerbiereg** wäerte mir eng **Bëschcrèche** baue fir esou eng zousätzlech Offer u Kannerbetreiwung kënnen unzëbitten.

De **Centre de loisirs "Loisi" Am Sand**, deen de Kär vun eisem Gemengeliewen duerstelt, wäert nei opgeriicht ginn, no den haitege Standarden am Beräich Ëmwelt a mat innovativen Konzepter fir eng maximal Photovoltaikbeleegung sécherzestellen. Dëse Projet wäert a Kohärenz mat där nei ze schafender Festplaz entwéckelt ginn a mat dem Pompjeesbau verbonne ginn.

Fir d'**Sportsveräiner** wäerte mir och d'Infrastrukturen ausbaue fir et hinnen z'erméiglechen de Besoine vun de nächste Jore gerecht ze ginn. Dëst geschitt duerch den Ausbau vum Tennis, vum Fussball souwéi vun der Sportshal **Am Sand**. Eist Zil ass et fir d'Kanner déi an der Grondschoul sinn, sämtlech Sportofferer **Am Sand** kënnen unzëbitten fir esou Transporter vun der Maison Relais aus ze reduzéieren.

Och eis Museksschoul wäerte mir ausbaue fir esou der steigender Nofro Rechnung ze droen an nei Méiglechkeeten ze schafen zum Beispill fir d'Léieren vu moderner Musek.

An deem Kader wäerte mir och baussen eng Boulderanlag (Kloteren op engem niddrege Block ouni Sécherung) installéiere fir de Leit déi gäre kloteren och eng Méiglechkeet ze ginn ouni Sécherung dësem Sport nozekommen.

An der Piscine wäerte mir d'Méiglechkeet vun engem zousätzleche klenge Becken an d'Ae faassen fir datt d'Offer u Coursë kann erhéicht ginn an esou eng komplett Offer u Schwammkursë fir all Alter kann ugebuede ginn. Mir wäerten och d'Méiglechkeet vun enger Naturschwämm analyséieren.

Mir wäerten eng Etude iwwert **d'zukünfteg Besoine fir de CIPA** an Optrag gi fir esou sécherstellen, datt genuch Zëmmeren zur Verfügung stinn.

Den **ale Waassertuerm um Sennengerbiere** wäerte mir moderniséieren a notzbar maache fir Iwwernuechtungen an esou en touristeschen Unzéiungspunkt an eiser Gemeng schafen. Virun allem den aktiven (Vëlos)-Tourismus wäert hei direkt un der nationaler Vëlospiste ënnerstëtzt ginn.

Mir brauchen eng **nei Wasserleitung** fir op de Flughafen esou wéi en eegestännegen **Waasserbehälter**

um Flughafen fir esou d'Waasserversuergung um **Sennengerbiere** weider optimal ze garantéieren.

Och den **Ausbau vun der Kläranlag** zu Iwwersiren ass dringend noutwenneg fir enger wuessender Bevëlkerung kënnen Rechnung ze droen.

Zesumme mat dem nationalen Netzbedreier wäerte mir och de **Stromreseau kontrolléieren** a sécherstellen, datt de Besoin fir d'Zukunft hei an der Gemeng ofgedeckt gëtt.

D'Kierfechter zu Senneng an zu Iernster wäerte mir no dem Modell vum Hueschterter Kierfecht moderniséieren. Mir wäerten och préiwen fir en eegenen Bëschkierfecht opzemaachen.

Nodeems mir **Am Sand** eng zentral Festplaz amenagéiert hunn, an Alternative fonnt hu fir eise Gäertner- a Waasserdéngscht ausserhalb vum Wunngebitt z'installéieren, wäerte mir **niert der Gemeng eng Plaz schafen** wou eng dynamesch a flott Gemengenentwécklung kann encadréiert ginn. Mir kënnen eis hei attraktive Wunnraum mat Brasserie am Park, Crèche a Seniorewunnenge virstellen. Och d'Néierloosung vun enger **klenger Jugendherberg** wäerte mir préiwen, fir esou jonke Leit eng gënschteg Iwwernuechtungsméiglechkeet an eiser Gemeng unzebiden. Mat der Kombinatioun vun enger Indoorspillplaz oder souguer Keelebunn respektiv

Bowling, kéint een eng weider Méiglechkeet ubidde fir de gesellschaftlechen Treffpunkt ze fërderen.

Fir den Zentrum **Am Sand** wäerte mir e kompletten **Masterplang** opstelle fir esou d'Entwécklung z'antizipéieren a sécherzestellen, datt déi néideg Plaz fir éffentlech Infrastrukturen zur Verfügung steet (Schoul, Maison Relais, Sportsinfrastrukturen, Museksschoul, Centre culturel, CIPA, Syrdall Heem, Seniorewunnengen, ...).

C. D'Energiewend an eiser Gemeng konsequent ugoe mat engem solidareschen Engagement an der Kooperatiounspolitik

Fir 2030 ass eist Zil **100% vum Verbrauch vun de private Stéit klimaneutral** hierzestellen. Dofir wäerte mir e **massive Photovoltaikpak** initiéieren an d'Installatioun vun enger Wandkraaftanlag grëndlech préiwen. Eng Wandkraaftanlag produzéiert Strom fir 2500 Stéit, wat aktuell eiser ganzer Gemeng entsprécht. Dowéinst schéngt et eis derwäert fir dës Méiglechkeet ganz konkret z'analyséieren. D'Bierger wäerten hei vun Ufank u matagebonne ginn a falls eng Anlag kéint realiséiert ginn, soll dës och als Kooperativ kënne funktionéieren vun de Bierger. Falls keng Méiglechkeet an eiser Gemeng besteet, déi wäit genuch vu besteeënden Haiser an Naturschutzzonen ewech ass, wëlle mir kucken op mir an engem Wandpark kënne participéieren a mir wëlle méi kleng lokal Wandanlagen zum Beispill op Gemengendiecher préiwen.

Nei Haiser an nei Betriber wäerten obligatoresch mat Photovoltaik um Daach gebaut ginn. Bestoend Betriber

wäerte mir beschméiglech berode fir och hei eng Maximalnutzung vun den Daachfläche fir Photovoltaik z'erreechen. Mir wäerten d'Subventiounen fir Photovoltaikanlagen genesou wéi aner energeetesche Subventiounen erhéijen.

D'Daachflächen déi mir der **regionaler Energiekooperativ** zur Verfügung stellen, wäerte mir ausbauen (z.B. de kompletten Daach vum CIPA oder vun der Piscine) an

zesumme mat der Energiekooperativ ausstatten. Hei wäerten och all d'Matbierger an d'Familien aus dem CIPA d'Méiglechkeet kréien der Kooperativ bäizetrieden.

Längerfristeg ass et eist Zil fir méi Energie op eisem Territoire hierzestelle wéi mir der verbrauchen. Nëmme esou kënne mir global klimaneutral ginn. Virun allem Länner op der Südhalschent brauchen hei eis Solidaritéit. Nieft eise besteende Kooperatiounsprojeten am Ruanda an am Niger, wäerte mir och **Energieprojeten an der Kooperatioun** ausbauen.

Fir d'Gemengegebaier wäerte mir en ambitiéis **Sanéierungspak** virleeën.

Mir wäerten eng **Austauschplattform** ubidde fir Geräter an aner Artikelen auszeléinen an ze deelen amplaz datt jidderee se kafe muss. Bei dëser Offer wäerte mir och lokal Betriber abannen. Och d'Méiglechkeet fir z.B. eng Remorque ze léine wäerte mir aféieren.

Den enormen Challenge mam Klimawandel packe mir nëmme wa jidderee mat upéckt. Dofir wäerte mir **all Joer e kommunale Klimaforum** ofhalen a konkret Pistë festhalen déi gemeinsam ëmgusat ginn.

Mir wäerten en intelligenten an **digitale Managementsystem** opbaue fir eis Gemengegebaier ze verwalten an esou zäitno sämtlech Energieverbräich kontrolléieren a steieren ze kënnen. All Bierger wäert och d'Méiglechkeet kréien dës Verbräich ëffentlech op eisem Internetsite kënnen unzekucken.

Nodeems scho sämtlech Gemengestroossen op LED ëmgestallt goufen, wäerte mir a Neibaugebidder op intelligent Beliichtungssystemer zeréckgräife fir esou nach manner Stroum ze verbrauchen. An de besteende Wunngebidder wäerte mir duerch d'Dimmen, respektiv punktuellt Ausschalte vun den LED Luuchten an der Nuecht, nach weider Aspuerung realiséieren.

All Gemengeprojet wäerte mir duerch e Klimacheck préiwen éier e gestëmmt gëtt a mir wäerten och zousätzlech iwwerpréiwen op de Projet 100% barrièrefräi ass.

D. Natierleche Liewensraum an eiser Gemeng erhalen

Eise Klima ass am Wandel a mir mussen eis schonn haut de Changementer upassen. Nieft engem Klimaupassungskonzept wäerte mir awer och konsequent de Naturpakt ëmsetze fir **méi Liewensqualität** an eis Dierfer ze kréien.

De Mënsch an déi mënschlech Gesondheet huet fir eis Virrang. Andeems mir eis Natur erhalen, maache mir och eppes Guddes fir eis Gesondheet. De **Naturschutz** soll weider ënnerstëtzt ginn, sou datt d'Natur a Mënsch a respektvollem Aklang stinn.

An Zesummenaarbecht mat der biologescher Statioun vum SIAS wäerte mir d'Berodung an d'Interventioun bei Harespelsnäschter ausbauen.

D'Natur gëtt d'Méiglechkeet sech z'erhuelen an dofir wäerte mir eis **Wanderweeër** an der Gemeng komplett

iwwerschaffen. Och d’Kanner wäerten duerch interaktiv a flott Weeër d’Natur schätze léieren. An eise Bëscher wäerte mir offiziell **Moutainbikeweë** ausweisen.

Dee lokalen **Uebst- a Geméisubau** wäert promovéiert gi fir esou kënnen de lokale Besoinen nozekommen. Och d’Uleeë vun engem Gemeinschaftsbongert wäerte mir realiséieren.

Agrarflächen déi der Gemeng gehéieren, wäerte mir zum Deel fir innovativ Projeten notzen (wéi z.B. Permakultur, Agroforstwirtschaft, Biolandwirtschaft, ...).

Mir wäerten eisen **Maart** ausbauen an am Wanter duerch eng Iwwerdeckung méi attraktiv maachen. Dëse kéint dann op der neier Festplaz **Am Sand** stattfannen.

D’**Drénkwaasser** aus eegene Quelle wäerte mir ausbaue

fir esou méi onofhängeg kënnen ze ginn. D’Notzung vum Drénkwaasser amplaz vun ofgefëllte Fläsche wäerte mir konsequent weiderdreiwien.

D’**Renaturéierung** vu Baachen an d’Uleeë vun engem **natierlechen Erhuelungspark Am Sand** an engem intergenerationelle Park hannert dem CIPA wäerten esouwuel der Natur wéi eise Matbierger ze gutt kommen.

Mir wäerte weider Renaturéierungsprojeten ugoen fir esou Iwwerschwemmungen z’evitéieren bei ëmmer méi heefegem staarke Reen.

D’Evenementer vun der Gemeng an de Veräiner wäerten ënnert de Critèrë vu **“Green Events“** stattfannen a mir wäerten en Aktiounsplang géint **Liichtverschmutzung** opstellen.

D'**Mülltrennung**, virun allem a Méifamilljenhaiser, wäerte mir konsequent ugoen. Zousätzlech wäerte mir d'Aféiere vun enger wäisser Poubelle fir d'Valorlux analyséieren.

Mir wäerten an eiser Gemeng e Plang opstelle fir ënnerorts **100 Beem pro Joer** ze planzen (op Spillplazen, Duerfpplazen, laanscht d'Stroossen,...) fir esou Gréngs an eisen Dierfer ze behalen an anengems déi extrem Temperaturen am Summer kënnen ze reduzéieren.

OF SCHLÉISSEND BEMIERKUNG ZU DER FINANZÉIERUNG

Déi nächst Legislaturperiod verlaangt en **héijen Investitionsniveau** fir eis Gemeng fit ze maache fir

d'Zukunft. Mir müssen heibäi op Reserve vun de leschte Joren zeréckgräifen. Bei enger **klammender Inflatou** ass d'ëst och finanziell gesinn déi beschten Optioun fir esou z'evitéieren, dass eis Suen an der Reserv permanent u Wäert verléieren. Vun eiser Reserv vun 73,5 Milliounen Euro verléiere mir also an engem Joer bal 5 Milliounen Euro bei enger Inflatou vu 7% wa mir näischt maachen.

Mir wäerten en detailléierte Méijoersfinanzplang bis 2030 opstelle fir esou sécherzestellen, dass eis Gemeng och weiderhi **stabil Finanz**e behält. Duerch d'Deckelung vun eisen Einnahme virun allem am Kontext vun der Besteuerung op de Betriber mussen mir och aner Méiglechkeete fir Recetten ze generéieren an d'Ae faassen (z.B. Erhéijung vun der Grondsteuer vun de Betriber well dës Recette direkt un d'Gemeng geet).

© photos : Uli Fielitz

EIS KANDIDATE

FIR D'GEMENGEWALEN 2023

ÉLECTIONS : 11.06.23

TERNES FRÉD
36, ERNSTER

Echevin
Chargé de formation à
l'Institut de Formation de
l'Éducation Nationale

AGUILAR MARC
61, OBERANVEN

Dr. ès sciences
Chief Data Officer chez
BGL BNP Paribas

BAUER JACQUES
55, RAMELDANGE

Conseiller communal
Avocat à la Cour

CUNGS METTY
42, SENNINGEN

Conseiller communal
Infirmier en anesthésie et
réanimation aux Hôpitaux
Robert Schuman

KIEFFER VÉRONIQUE
ÉP. PEFFER

52, OBERANVEN
Licenciée en sciences
touristiques

KOCH CAROLINE
26, HOSTERT

Remplaçante
à l'enseignement
fondamental (Master en
littérature allemande)

KOOB ALEX
40, NIEDERANVEN

Flight Operations Editor
chez Cargolux Airlines
International S.A.

KREMER MARTINE
ÉP. DUPONG

52, SENNINGERBERG
Conseillère communale,
Référendaire à la Cour de
justice de l'Union
européenne

NANDHA SANDRA
46, SENNINGERBERG

Marketing & Office
Management chez
Prime Capital

REDING PATRICK
53, RAMELDANGE

Directeur au
CIPA Gréngewald

SCHARFE MARTHE
36, RAMELDANGE

Project Manager Spon-
soring & Mécénat chez
BGL BNP Paribas

SCHUMACHER ANNE
43, OBERANVEN

Professeur au Lycée
Technique de
Bonnevoie

THEISEN MICHEL
22, HOSTERT

Étudiant
(Bachelor en sciences
de l'éducation)

QUESTIONS ? CONTACT US !

niederanven2023@csv.lu

N I D D E R A A N W E N